

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ та онлайн-медіа)

11.09.2024

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[УНН. – 2024. – 11 верес. Президент затвердив положення про Національну премію імені Тараса Шевченка: кому вручається. – Краєвська Т.; Укрінформ. – 2024. – 11 верес. Зеленський затвердив положення про Національну премію імені Тараса Шевченка. – Інф.](#)

[День. – 2024. – 10 верес. У Києві Президент зустрівся з амбасадором UNITED24 істориком Тімоті Снайдером. – Інф.; NV. –2024. – 10 верес. Говорили українською. Зеленський зустрівся з істориком Тімоті Снайдером. – Інф.; Укрінформ. – 2024. – 10 верес. Зеленський зустрівся з істориком Снайдером. – Інф.; Інтерфакс. – 2024. – 10 верес. Зеленський у Києві зустрівся з істориком Тімоті Снайдером. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 10 верес. На Google Arts & Culture презентували новий розділ проєкту «Україна поруч». – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 11 верес. Премії Білокур і Дерегуса оголосили прийом заявок. – Інф.](#)

Театр

[Україна молода. – 2024. – 11 верес. «Весілля Фігаро» на київському Подолі: як в найкращих театрах Європи, але українською. – Переяславець М.](#)

[The Village Україна. – 2024. – 10 верес. Як дивитися балет. Можна без лібрето, але з «чому». – Кіхтенко В.](#)

Музика

[Вечірній Київ. – 2024. – 10 верес. У столиці завершився масштабний музичний проєкт «Симфонія Криму». – Асадчева Т.; Укрінформ. – 2024. – 10 верес. В Україні вперше пройшли концерти кримськотатарської симфонічної музики. – Інф.](#)

[Фокус.–2024. – 10 верес. Україна візьме участь в Євробаченні – 2025: коли й де проведуть концерти. – Вишнеvsька Т.; Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 10 верес. Україна підтвердила участь у «Євробаченні – 2025». – Вауліна Ф.; Укрінформ. – 2024. – 10 верес. Україна візьме участь у Євробаченні – 2025. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 11 верес. Гурт «Антитіла» презентував у Нью-Йорку проєкт «Культура проти війни». – Інф.](#)

Вечірній Київ. – 2024. – 10 верес. У Києві пройде особливий концерт «Гартака». – Руденко Л.

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2024. – 10 верес. У столиці вдруге влаштують «БойчукFest»: що підготували киянам. – Катаєва М.

Україна молода. – 2024. – 11 верес. Містерія кольорів та стилів: на виставці у Києві представили понад 180 картин Івана Марчука. – Руденко М.

Укрінформ. – 2024. – 10 верес. У палаці на Тернопільщині відкрили виставку живопису в стилі пазлфаунізм Миколи Солонера. – Інф.

Україна молода. – 2024. – 11 верес. «Тату-воїн» – про фотопроєкт учасника АТО, мистецтвознавця Андрія Котлярчука. – Здоровило Т.

Кіномистецтво. Кінопрокат

Україна молода. – 2024. – 11 верес. Кінофестиваль «ОКО» повернувся на Одещину: деякі стрічки можна подивитись онлайн. – Григоренко В.

The Village Україна. – 2024. – 10 верес. Віслюки в обсерваторії й жахи п'ятниці 13-го: п'ять причин піти на фестиваль короткого метру KISFF. – Морозов О.

The Village Україна. – 2024. – 10 верес. «Довженко-Центру» 30 років. До дня народження запустили віртуальні квитки на підтримку інституції. – Яковенко І.

NV. –2024. – 10 верес. Дружба, війна і колорит Закарпаття. Вийшов тизер українського анімаційного фільму для дорослих «Наша файта». – Інф.; The Village Україна. – 2024. – 10 верес. Дивіться тизер анімаційного фільму «Наша файта» від творців «Мавки» й Антоніо Лукіча. – Яковенко І.; УНІАН. – 2024. – 10 верес. Від творців «Мавки»: вийшов перший тизер українського мультфільму для дорослих «Наша файта». – Григоренко М.

Укрінформ. – 2024. – 10 верес. У Києві розпочалися зйомки новорічної кінострічки «Потяг у 31 грудня». – Інф.

Україна молода. – 2024. – 11 верес. Скандал у Торонто. Українці закликають засуджувати злочини армії рф, а не виправдовувати їх пропагандистським кіно. – Феценко Є.

NV. –2024. – 10 верес. Віцепрем'єрка Канади стурбована показом фільму про російських окупантів на кінофестивалі у Торонто. – Інф.; Укрінформ. – 2024. – 10 верес. Віцепрем'єрка Канади стурбована показом пропагандистської стрічки на фестивалі в Торонто. – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 11 верес. Канадська організація, яка фінансувала російський пропагандистський фільм, відмовилася від нього. – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 10 верес. У Торонто протестували проти російського пропагандистського фільму на кінофестивалі. – Інф.; Українська літературна

газета. – 2024. – 11 верес. У Торонто протестували проти російського пропагандистського фільму на кінофестивалі. – Інф.

Література

NV. –2024. – 10 верес. Премія імені Василя Стуса 2024: лауреаткою стала директорка Харківського літературного музею. – Інф.; Українська літературна газета. – 2024. – 10 верес. Лауреаткою Премії імені Василя Стуса стала Тетяна Пилипчук. – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 11 верес. Українсько-єврейська літературна премія «Зустріч» 2024 року оголосила переможця. – Інф.; Українська літературна газета. – 2024. – 11 верес. Оголошено переможця Літературної премії «Зустріч». – Інф.

Вечірній Київ. – 2024. – 10 верес. Письменницькі будні війни: розмова з українською письменницею Тамарою Горіха Зерня. – Соловйова М.

Охорона культурної спадщини

The Village Україна. – 2024. – 10 верес. В історичному будинку на Франка відновили двері, але є нюанс – Перов. – Гриненко В.

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2024. – 10 верес. У Римі покажуть історичну драму «Щедрик». – Інф.

Загальні питання

УНН. – 2024. – 11 верес. Президент затвердив Положення про Національну премію імені Тараса Шевченка: кому вручається. – Краєвська Т.; Укрінформ. – 2024. – 11 верес. Зеленський затвердив Положення про Національну премію імені Тараса Шевченка. – Інф.

Президент Володимир Зеленський затвердив Положення про Національну премію України імені Тараса Шевченка. Відповідний Указ №626/2024 від 10 вересня «Питання Національної премії України імені Тараса Шевченка» оприлюднений на сайті глави держави. Цим же указом Президент затвердив Положення про Комітет з Національної премії України імені Тараса Шевченка. Указ набирає чинності з дня його опублікування. Докладно:

<https://unn.ua/news/prezydent-zatverdyv-polozhennia-pro-natsionalnu-premiu-imeni-tarasa-shevchenka-komu-vruchaietsia>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3904326-zelenskij-zatverdiv-polozenna-pro-nacionalnu-premiu-imeni-tarasa-sevcenka.html>

День. – 2024. – 10 верес. У Києві Президент зустрівся з амбасадором UNITED24 істориком Тімоті Снайдером. – Інф.; NV. –2024. – 10 верес. Говорили українською. Зеленський зустрівся з істориком Тімоті Снайдером. – Інф.; Укрінформ. – 2024. – 10 верес. Зеленський зустрівся з істориком Снайдером. – Інф.; Інтерфакс. – 2024. – 10 верес. Зеленський у Києві зустрівся з істориком Тімоті Снайдером. – Інф.

Президент України Володимир Зеленський 10 вересня зустрівся з амбасадором фандрейзингової платформи UNITED24, професором історії Єльського університету Тімоті Снайдером. Глава держави відзначив зусилля амбасадора у зборі коштів для програм «Безпечна земля» та «Безпечне небо». Завдяки Тімоті Снайдеру вдалося акумулювати 3,8 млн дол. Найактивніші збори за його підтримки – на дрони та систему протидії ворожим БПЛА «Ловець шахедів». Тімоті Снайдер зазначив, що прагне зробити внесок у справедливу боротьбу українців. Історик подарував Володимирі Зеленському перший примірник своєї книги «Про свободу» з автографом. Основою видання є розмови з Президентом України. Презентація книги відбудеться за тиждень. Докладно:

<https://day.kyiv.ua/news/100924-u-kyievi-prezydent-zustrivsia-z-ambasadorom-united24-istorykom-timoti-snyderom>

<https://nv.ua/ukr/ukraine/politics/zelenskij-proviv-zustrich-iz-timoti-snyderom-50449859.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3904249-zelenskij-zustrivsa-z-istorikom-snajderom.html>

<https://interfax.com.ua/news/general/1013054.html>

Укрінформ. – 2024. – 10 верес. На Google Arts & Culture презентували новий розділ проєкту «Україна поруч». – Інф.

На Google Arts & Culture представили новий розділ проєкту «Україна поруч», де вперше зібрано на одній платформі колекцію, що відкриває світу багатство української культури, мистецтва та історії. Про це повідомляє пресслужба Міністерства культури та стратегічних комунікацій. Як зауважили у міністерстві, вперше все це зібрано на одній платформі, надаючи безплатний доступ користувачам у всьому світі до скарбниць українських музеїв, а онлайнформат проєкту дозволяє за короткий час дослідити і побачити те, на що в реальному житті знадобилися б дні чи навіть тижні. «Україна поруч» на Google Arts & Culture – це довгострокова ініціатива з оцифрування та поширення яскравої культурної історії України, що значно розширилася після того, як її було вперше представлено два роки тому. Завдяки партнерству з Міністерством культури та стратегічних комунікацій, Ukraine House, Skeiron та найкращими українськими музеями, такими як Національний музей історії України, Музей декоративного мистецтва України, Львівський історичний музей та багатьма іншими, проєкт «Україна поруч» пропонує інноваційний та захопливий спосіб дослідження автентичних історій про українську спадщину. Заступниця міністра культури та стратегічних комунікацій з питань цифрового розвитку Анастасія Бондар зазначила, що проєкт «Україна Поруч» – це не лише можливість представити світу багатство української культурної спадщини, а й важливий крок у її збереженні для майбутніх поколінь. «В умовах війни, коли багато пам'яток та артефактів знаходяться під загрозою, їх оцифрування набуває особливого значення...», – додала вона. Зокрема, у проєкті «Україна поруч» з'явилося понад 1000 нових зображень, більш ніж 90 нових історій, понад 250 3D-моделей музейних артефактів та пам'яток, 360⁰ відео з театральною виставою та три нові віртуальні галереї. Окрім цього, до проєкту доєдналися п'ять нових українських партнерів. Увесь новий контент можна переглянути на сайті «Україна поруч. Новий розділ». А для того щоб ознайомитися з раніше представленим контентом про багату українську культуру, архітектуру, мистецтво та природу, можна відвідати сторінку [goo.gle/ukraine](https://www.google.com/culturalheritage/ukraine). Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3904191-na-google-arts-culture-prezentuvali-novij-rozdil-proektu-ukraina-poruc.html>

Укрінформ. – 2024. – 11 верес. Премії Білокур і Дерегуса оголосили прийом заявок. – Інф.

Державне агентство України з питань мистецтв та мистецької освіти оголосило конкурси на здобуття премій імені Катерини Білокур і Михайла Дерегуса у 2024 році. Докладно про умови конкурсів:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3904349-premii-bilokur-i-deregusa-ogolosili-prijom-zaavok.html>

Театр

Україна молода. – 2024. – 11 верес. «Весілля Фігаро» на київському

Подолі: як в найкращих театрах Європи, але українською. – Переяславець М.

Київська опера на Подолі не зраджує своїй традиції – її новий, 43-й, сезон відкрито черговою прем'єрою, знаменитою оперою Вольфганга Амадея Моцарта «Весілля Фігаро». Публіка зійшлася на прем'єрні покази 7 та 8 вересня. За ще однією доброю традицією театру, ретельно підтримуваною його директором і художнім керівником Петром Качановим, прем'єра відбулася українською мовою в перекладі Максима Стріхи. Тож усі життєві пертурбації та блискучі жарти на сцені негайно знаходили живий відгук у залі. До створення вистави долучився цілий шеренг знаних і молодих митців, серед яких першою слід назвати нашу відому диригентку Аллу Кульбабу. А режисура Віталія Пальчикова була далекою від статичних дійств, які домінували на світових оперних сценах ще кілька десятиліть тому. Режисуру й музику підтримують стильна хореографія Дарії Возняковської, костюми Дмитра Куряти, лаконічна й водночас вигадлива сценографія Пилипа Нірода – представника вже третього покоління нашої відомої династії художників сцени. Як завжди, чудово звучав хор театру під керівництвом Анжели Масленнікової. Чільні партії Фігаро й Сюзанни виконали упродовж обох прем'єрних вечорів Олександр Кирєєв та Ганна Шевченко. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3924/2006/185483/>

The Village Україна. – 2024. – 10 верес. Як дивитися балет. Можна без лібрето, але з «чому». – Кіхтенко В.

У розлогій статті авторка запитала у дослідників сучасного танцю, з чого почати знайомство з балетом і як дивитися його так, щоби було цікаво (і чому може бути нудно). У матеріалі розглянуто не лише класичний балет, але й сучасний танець. Поради дають хореограф, режисер, культуролог, представник БО МБФ «Імпульс Трансформація Платформа», засновник і директор Ruban Production ІТР, співкуратор і співпродюсер проєкту «Танець у зоні війни?» Віктор Рубан; дослідниця танцю, хореографка й викладачка Світлана Олексюк; авторка YouTube-проєкту про балет Ballet Maniac Катя Єлецькіх. Вони розповідають про те, як підготуватися до перегляду балету; який обрати театр та яку постановку; на що звертати увагу, коли дивишся балет; як з балетом знайомити дітей та чи можна прийти на балет у джинсах тощо. А ще про те, що читати й дивитися про балет (і сучасний танець також). Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/how-it-works-culture/354685-yak-zrozumiti-pro-scho-vistava-y-chomu-buvae-nudno-yak-divitisya-balet>

Музика

Вечірній Київ. – 2024. – 10 верес. У столиці завершився масштабний музичний проєкт «Симфонія Криму». – Асадчева Т.; Укрінформ. – 2024. – 10 верес. В Україні вперше пройшли концерти кримськотатарської симфонічної музики. – Інф.

Проєкт спрямований на популяризацію історії та культури корінних народів Криму, формування національної свідомості та підтримки єдності українського народу в контексті анексії Криму. Благодійний гастрольний тур

тривав впродовж серпня-вересня у 18-ти містах, зібравши глядацьку аудиторію у понад 10 000. У виконанні Національного президентського оркестру під орудою заслуженого діяча мистецтв України, диригента Ділявера Османа прозвучали симфонічні твори «Кримські візерунки», «Симфонія №2 «Avdet» («Повернення») та Ода «О, мій святий народ!» сучасної композиторки Ельвіри Емір. На думку диригента і музичного керівника проєкту «Симфонія Криму. Повернення» Ділявера Османа, цей музичний проєкт став для нього особливим. Виступи супроводжувались відеорядом, який візуально висвітлює ключові події життя кримськотатарського народу за останні 250 років. Музичну частину програми доповнював виступ майстра художнього слова Олександра Рудька з поезією видатного польського класика Адама Міцкевича – вірші з циклу «Кримські сонети» (у перекладі Максима Рильського), створені свого часу під враженням від двомісячної подорожі Кримом. Гастрольний тур реалізовано Національним президентським оркестром та ГО «Культурно-мистецька фундація DUSHA UA» за підтримки Міністерства культури та інформаційної політики України, Меджлісу кримськотатарського народу, телеканалу АТР, мережі ресторанів кримськотатарської кухні «Мусафір» та «Хаджибей». Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/102631/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3904185-v-ukraini-vperse-projsli-koncerti-krimskotatarskoi-simfonicnoi-muziki.html>

Фокус.–2024. – 10 верес. Україна візьме участь в Євробаченні – 2025: коли й де проведуть концерти. – Вишневецька Т.; Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 10 верес. Україна підтвердила участь у «Євробаченні – 2025». – Вауліна Ф.; Укрінформ. – 2024. – 10 верес. Україна візьме участь у Євробаченні – 2025. – Інф.

У 2024 році перемогу здобули Немо зі Швейцарії, тож тепер країна прийматиме учасників конкурсу на своїй сцені. Україна відправить представника або представницю на Євробачення 2025 року. Про це 10 вересня повідомили у «Суспільному мовленні». Вже відомо, що Євробачення – 2025 проведуть у місті Базель. Головною локацією майбутнього конкурсу стане арена St. Jakobshalle. Дати концертів: гранд-фінал – 17 травня; півфінали – 13 та 15 травня. Повний список країн, які братимуть участь у Євробаченні – 2025, оприлюднять пізніше цього року. Докладно:

<https://focus.ua/uk/lifestyle/667381-ukrajina-vizme-uchast-v-yevrobachenni-2025-koli-y-de-prohoditimut-koncerti>

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/ukrajina-pidtvrdila-uchast-u-jevrobachenni-2025.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3904034-ukraina-vizme-uchast-u-evrobacenni2025.html>

Укрінформ. – 2024. – 11 верес. Гурт «Антитіла» презентував у Нью-Йорку проєкт «Культура проти війни». – Інф.

Гурт «Антитіла» виступив 10 вересня у Нью-Йорку в рамках реалізації проєкту «Культура проти війни» і планує тур по інших містах США. Проєкт, запропонований у квітні 2022 року асоціацією «Дивись українське!», має на меті показати реалії російської війни через історії культурних діячів, які служать в українському війську або беруть активну участь у волонтерській діяльності. П'ятеро учасників гурту, які служать у ЗСУ чи займаються волонтерством, поспілкувалися з глядачами в одному із залів на Мангеттені, показали фільм про свій воєнний досвід «Культура проти війни», виконали кілька хітів. Також глядачі мали змогу ознайомилися з трофеями та іншими експонатами, виставленими на аукціон для збору коштів на потреби української армії. Захід організували постпредство України при ООН та Генконсульство у Нью-Йорку у співпраці з дипломатичними установами Чехії. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3904324-gurt-antitila-prezentuvav-u-nujorku-proekt-kultura-proti-vijni.html>

Вечірній Київ. – 2024. – 10 верес. У Києві пройде особливий концерт «Гартака». – Руденко Л.

На виступі гурт відзначить 20-річчя третього альбому гурту «Музичний лист щастя». Із травня 2022 року Олександр Положинський перебуває в лавах ЗСУ, але зараз служить у Києві на військовому радіо «Армія ФМ», тож, з дозволу керівництва інколи виступає з концертами. Виступ відбудеться в Києві на терасі ТРЦ «Gulliver» 12 вересня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/102621/>

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2024. – 10 верес. У столиці вдруге влаштують «БойчукFest»: що підготували киянам. – Катаєва М.

З 11 по 15 вересня у Київській академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну презентують нові виставки, проведуть лекції та майстеркласи. Проєкт «БойчукFest» – це мультижанровий культурно-мистецький захід, спрямований на відновлення духу бойчукізму, самобутньої школи українського монументального мистецтва, яка була заснована у першій третині ХХ століття видатним художником-монументалістом, представником Розстріляного відродження Михайлом Бойчуком. Головним завданням проєкту є переосмислення засад українського монументалізму початку ХХ століття, пов'язаного з ідентичністю українського мистецтва, зазначають в академії, яка носить ім'я Михайла Бойчука. Цього року на фестивалі представлять виставки доробку художників-шістдесятників, у творах яких простежується вірність принципам бойчукізму. Зокрема вперше презентують ескізи до монументальних проєктів Івана Литовченка. А також ескізи нереалізованих творів митця, які були відхилені художньою радою з тих міркувань, що ці твори суперечили радянській ідеології та мали національний характер. Важливою подією буде виставка сучасного мистецтва «Стан невагомості» із залученням

студентів і викладачів. Вона розміститься в артдворнику академії. Куратор виставки – викладач академії, представник Міжнародної спільноти KNO (Kyiv Non Objective) Мирослав Вайда. Окрему увагу на фестивалі присвятять шістдесятниці Аллі Горській, виставка про життя і творчість якої нещодавно проходила в «Українському домі». У виставі «Алла Горська: вітражі долі» покажуть певні події життя мисткині. Відвідувачів запрошують на лекції заступниці гендиректора з наукової роботи Національного історико-меморіального заповідника «Биківнянські могили» Тетяни Шептицької про Аллу Горську, коло її однодумців та школу бойчуківців. Окрему зустріч, присвячену спогадам про Аллу Горську як педагога, планується провести з професором кафедри рисунка КДАДПМД ім. М. Бойчука Володимиром Прядкою. Відвідувачі фестивалю зможуть долучитися до майстер-класів зі створення мозаїк за мотивами втрачених мозаїчних панно Алли Горської «Дерево життя» та «Боривітер», які були знищені російськими окупантами в Маріуполі. У межах фестивалю буде проведено Міжнародний конкурс-виставку на кращий керамічний пласт на тему «Майбутнє України», а також конкурс студентських артбуків «INTER INTRO BOOK PRINT». Крім того, ще дві виставки пройдуть на локаціях партнерів фестивалю. У Національному музеї декоративного мистецтва України представлять творчі роботи старшого викладача кафедри монументального і станкового живопису, учениці Олександра Бородея Тетяни Ільїної і студентів КДАДПМД ім. М. Бойчука, виконані в техніці гарячої емалі. А в Літературно-меморіальному музеї-квартирі П. Г. Тичини покажуть українську майоліку з фондів Літературно-меморіального музею-квартири П. Г. Тичини, виконану учнями Михайла Бойчука в Межигірському художньо-керамічному технікумі, а також керамічні вироби студентів КДАДПМД ім. М. Бойчука. Видання друкує програму заходів у межах другого фестивалю «БойчукFest». Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/102616/>

Україна молода. – 2024. – 11 верес. Містерія кольорів та стилів: на виставці у Києві представили понад 180 картин Івана Марчука. – Руденко М.

У Музеї історії міста Києва до 29 вересня триває виставка-ретроспектива «Іван Марчук. Космічна містерія життя». Проект представляє творчий доробок митця від ранніх картин 1960-х років та ключового циклу майстра «Голос моєї душі» до акварельних композицій, створених художником за останні два роки під час вимушеної еміграції через повномасштабне вторгнення росії. У матеріалі – розповідь про художника та виставку, твори, представлені на ній. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3924/2006/185467/>

Укрінформ. – 2024. – 10 верес. У палаці на Тернопільщині відкрили виставку живопису в стилі пазлфаунізм Миколи Солонера. – Інф.

У Вишнівецькому палаці на Тернопільщині відкрили виставку живопису в стилі пазлфаунізм Миколи Солонера. Художник проводить майстер-класи, де ділиться своїми поглядами на мистецтво і техніки створення живопису в стилі

пазлфаунізм. Далі триватиме європейське турне цих робіт Миколи Солонера. Виставка триватиме до 20 вересня. Довідково: Пазлфаунізм – це довільне розміщення символів тварин, пазли утворюють єдиний твір мистецтва. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3904181-u-palaci-na-ternopilsini-vidkrili-vistavku-zivopisu-v-stili-pazlfaunizm-mikoli-solonera.html>

Україна молода. – 2024. – 11 верес. «Тату-воїн» – про фотопроєкт учасника АТО, мистецтвознавця Андрія Котлярчука. – Здоровило Т.

У матеріалі – розповідь про фотопроєкт «Тату-воїн» учасника АТО, мистецтвознавця Андрія Котлярчука. Цей проєкт про тату – соціальний, художній і документальний. Незабаром заплановано виставку світлин у Києві, в Музеї-майстерні І. П. Кавалерідзе. А в 2025 році планується вихід книги, що буде присвячена дослідженням татуювання в українському суспільстві. Проєкт «Тату-воїн» підтримав Український культурний фонд. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3924/164/185474/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Україна молода. – 2024. – 11 верес. Кінофестиваль «ОКО» повернувся на Одещину: деякі стрічки можна подивитись онлайн. – Григоренко В.

Після двох років мандрівок європейськими країнами – через повномасштабну російсько-українську війну – Міжнародний етнографічний кінофестиваль «ОКО» повернувся додому, в місто Болград на Одещині. П'ята, ювілейна, едіція етнографічного кінофестивалю стартувала в місті Болград Одеської області 8 вересня. Триватиме тиждень. А потім іще продовжуватиметься в Болгарії з 8-го по 15 листопада. Візуальним символом ювілейного фестивалю разом із нашим українським генієм Тарасом Шевченком є також образ національного лідера Болгарії Христо Ботева і найвідоміший уривок з його поезії «Той, хто впаде в бою за свободу, той не вмирає». А Кобзаря заповіт: «Борітеся – поборете!». Цього разу команда кінофесту підготувала для глядачів понад 100 стрічок із 61 країни. Зокрема, 88 фільмів покажуть у межах чотирьох конкурсних секцій: повнометражний і короткометражний національний та міжнародний конкурси. До двадцяти фестивальних фільмів українські глядачі мають змогу подивитися безкоштовно онлайн до 15 вересня на платформі партнера – Megogo і ще понад 20 – за мінімальну плату 29 грн. Так само безкоштовними будуть покази на платформі Neterra.TV у листопаді в Болгарії. Крім того, за результатами всіх показів оберуть переможця глядацьких симпатій. Зірковими гостями на урочистому концерті відкриття стали учасники етнелектронного проєкту «GG ГуляйГород» та фольктріо «Пра». Протягом кінофестивального тижня відбудуться також майстер-класи з народної пісні та танцю, працюватиме дитяча локація від фолькстудії «Правиця», а також благодійний ярмарок із сувенірами, фестивалним мерчем, крафтовими смаколиками від локальних виробників та виставка місцевих культур. У секції «ОКО Хіти» заплановано українську прем'єру стрічки, яка прогриміла на весь світ, здобула перемогу в

Каннах та номінувалася на премію «Оскар». Це робота «Чотири дочки» режисерки Каутер Бен Ханья, в якій поєдналися документалістика та ігрова реконструкція. Також у цій секції фестиваль представить популярні болгарські стрічки останніх років, які також мають помітну фестивальну історію. А в програмі «ОКО special» представляють фільми, створені членами фестивальної команди – директоркою фестивалю Тетяною Станєвою та програмером «ОКО» Сергієм Зейналовим. Важливими у фестивальній програмі є обговорення «Культурна спадщина національних меншин – цінний ресурс культурної дипломатії» і «Національні будите лі / лідери та історія. Що спільного між Україною та Болгарією?». Фільмом-закриттям обрали ігрову ізраїльську стрічку режисерки Айелет Менахемі «Сім благословень» (2023). Це кіно стало справжньою національною сенсацією минулого року, коли здобуло 11 кінопремій «Офір», включно зі званням найкращого фільму року, на церемонії вручення нагород Ізраїльської кіноакадемії. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3924/2006/185466/>

The Village Україна. – 2024. – 10 верес. Віслюки в обсерваторії й жахи п'ятниці 13-го: п'ять причин піти на фестиваль короткого метру KISFF. – Морозов О.

Фестиваль короткого метру KISFF повертається в Київ уже втринадцяте. З 12 по 18 вересня короткі метри показуватимуть у «Жовтні» й Kino42 на Подолі, а також в онлайн-кінотеатрі «Титр». Конкурсні фільми поділили на міжнародну й українську програми, але на KISFF будуть не тільки вони: квір-історії, естонський попарт 1970-х, формат «60 фільмів за 60 хвилин» й інші секції. Фестиваль відкриє 40-хвилинний «поетичний автопортрет» французького режисера Леоса Каракса, що дебютував на Каннському кінофестивалі. Каракс задумав це кіно як відповідь на запитання «Де ти, Леосе Караксе?» від кураторів паризького центру імені Жоржа Помпіду, де мала пройти виставка на честь нього. Цю роботу можна буде переглянути тільки офлайн у кінотеатрі «Жовтні». Міжнародну програму, де зібрали фільми найрізноманітніших жанрів з усіх куточків світу, поділили на три блоки. Окрему увагу присвятять «Демократії під загрозою» – підбірці кіно, яку теж поділили на частини. Програму «100 фільмів за 100 хвилин» скоротили до 60 стрічок за годину. Фокус уваги стає дедалі коротшим, тому скорочення програми може стати золотою серединою для всіх, вважають у KISFF. Українську програму розділили на два блоки: сеанси проходять 14 і 15 вересня. Там зібрали кіно про життя під час війни, втрату, російський імперіалізм, еміграцію й дитинство. Режисери цих стрічок пропонують знайти свій шлях у «сюрреалістичному періоді історії України», кажуть організатори. Для дітей молодшого віку зібрали дві програми («KISFF дітям: Світ навколо» і добірку чеських коротких метрів «Young Film Festival дітям»), стільки ж програм і для підлітків – «Найкращі фільми Young Film Fest 15+» і Teen Spirit. Усього 21 короткий метр. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-guide/354691-vislyuki-v-observatoriyi-y-zhahi-p-yatnitsi-13-go-p-yat-prichin-piti-na-festival-korotkogo-metru-kisff>

The Village Україна. – 2024. – 10 верес. Довженко-Центру 30 років. До дня народження запустили віртуальні квитки на підтримку інституції. – Яковенко І.

Довженко-Центр запускає віртуальні квитки на підтримку інституції. Цього року, 10 вересня, йому виповнюється 30 років. «У свій 30-й день народження не влаштуємо гучного святкування, але ми запрошуємо вас придбати віртуальний квиток, щоб підтримати нашу діяльність», – кажуть у команді. Люди, які придбали віртуальний квиток, можуть отримати подарунки. Це зокрема раритетне видання «Кіноревізія Донбасу», тираж якого давно розпродали; чотирьохтомник «Антологія кінокритики»; персональна екскурсія студійними фондами музею кіно «Довженко-Центру» та ін. Переможців визначать за допомогою рандомайзера 20 вересня. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/354693-dovzhenko-tsentru-30-rokiv-do-dnya-narodzhennya-zapustili-virtualni-kvitki-na-pidtrimku-institutsiyi>

NV. –2024. – 10 верес. Дружба, війна і колорит Закарпаття. Вийшов тизер українського анімаційного фільму для дорослих «Наша файта». – Інф.; The Village Україна. – 2024. – 10 верес. Дивіться тизер анімаційного фільму «Наша файта» від творців «Мавки» й Антоніо Лукіча. – Яковенко І.; УНІАН. – 2024. – 10 верес. Від творців «Мавки»: вийшов перший тизер українського мультфільму для дорослих «Наша файта». – Григоренко М.

Українська анімаційна студія Animagrad та ужгородська студія «Наша файта» розпочали роботу над повнометражним анімаційним фільмом «Наша файта». Вони представили тизер проєкту. Креативним продюсером став режисер Антоніо Лукіч. Фільм захопить темами любові, дружби, війни, зради, пошуку себе, прозріння, а також зачарує духом Закарпаття. Мультфільм буде знятий у форматі 2D і орієнтований на підлітків та молодих дорослих. За задумом авторів, він має з гумором говорити про складне – самоідентифікацію, пошук сенсів і відчуття приналежності. Розробка сценарію та персонажів розпочалася ще навесні цього року, тоді ж проєкту долучилася німецька анімаційна студія Telescop. Ідея виникла з однойменного YouTube-проєкту, а за його реалізацію в якості продюсера взявся режисер і сценарист Антоніо Лукіч. Автори фільму – ужгородці Михайло Карпенко, Павло Мандзич та Іван Бонь. Режисер майбутньої стрічки – Костянтин Федоров. Арт-директор – Крістіан Коскінен, художник-постановник «Мавки». Довідково: Діалектне слово «файта» означає «родина». Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/art/viyshev-tizer-ukrajnskogo-multfilmu-dlya-doroslih-nasha-fayta-video-50449615.html>

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/354701-divitsya-tizer-animatsiyogo-filmu-nasha-fayta-vid-tvortsiv-mavki-ta-antonio-lukicha>

<https://www.unian.ua/lite/kino/nasha-fayta-shcho-vidomo-pro-noviy-ukrajinskiy-multfilm-dlya-doroslih-vid-tvorciv-mavki-12753225.html>

Укрінформ. – 2024. – 10 верес. У Києві розпочалися зйомки новорічної кінострічки «Потяг у 31 грудня». – Інф.

У Києві розпочалися зйомки новорічної кінострічки «Потяг у 31 грудня», яка вийде в кінопрокат 1 січня 2025 року. «З перших днів війни Укрзалізниця стала символом нашої незламності – ключовим брендом для багатьох українців, якому довіряють. Тож у новій картині потяг постає повноцінним героєм стрічки зі своїми історіями, долями та легендами...», – розповіли про кінострічку її творці FILM.UA Group. Виконавець головної ролі – актор Станіслав Боклан. Також у новорічній комедії «Потяг у 31 грудня» – Катерина Кузнецова, Артемій Єгоров, Влад Нікітюк, Лілія Ребрик, Юрій Горбунов, Андрій Ісаєнко, Лілія Цвелікова, Володимир Ніколаєнко та інші. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3904173-u-kievi-rozpocalisa-zjomki-novoricnoi-kinostrički-potag-u-31-grudna.html>

Україна молода. – 2024. – 11 верес. Скандал у Торонто. Українці закликають засуджувати злочини армії РФ, а не виправдовувати їх пропагандистським кіно. – Феценко Є.

«Увага українців у ці дні сконцентрована на кінофестивалі Toronto International Film Festival, який проходить у Канаді з 5 по 15 вересня. Безперечно, є успіхом те, що показують серед десятків інших кінострічок бельгійсько-українську науково-фантастичну комедію «Ти – космос» Павла Острікова. Також у фестивалі бере участь копродукція України та США, документальний фільм «Віктор» французького режисера-документаліста і оператора Олів'є Сарбі. Його головний герой живе з матір'ю в Харкові – місті, яке охоплює війна... У межах основної програми фестивалю відбулася світова прем'єра фільму «Під вулканом» про українську родину, яка за кордоном умиє перетворюється з туристів на біженців після 24 лютого 2022 року. Одну з головних ролей зіграв Роман Луцький. Утім напругу викликає північноамериканська прем'єра фільму «Росіяни на війні» («Russians at war»), виробниками якого зазначені Канада і Франція, а режисеркою є Анастасія Трофімова, яка показує в кадрі свій російський паспорт. На сайті фестивалю зазначено, що вона народилася в Москві та отримала освіту в Торонто, веде хроніку конфліктів в Іраку, Сирії та Демократичній Республіці Конго. Зазначають, що раніше працювала продюсером і перекладачем іменитих закордонних медіа. Проте жодної згадки, що місцем роботи був і пропагандистський російський канал Russia Today, який заблоковано після повномасштабного нападу РФ на Україну, зокрема у країнах Євросоюзу та Канади... Усього заплановано чотири покази фільму «Росіяни на війні» у межах Toronto International Film Festival. Перший – уже 10 вересня. Українці в Канаді мають намір бойкотувати сеанс. Свій протест заявили Держкіно

України, депутати Верховної Ради, дипломати, письменники, кінематографісти».

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3924/2006/185484/>

NV. – 2024. – 10 верес. Віцепрем'єрка Канади стурбована показом фільму про російських окупантів на кінофестивалі у Торонто. – Інф.; Укрінформ. – 2024. – 10 верес. Віцепрем'єрка Канади стурбована показом пропагандистської стрічки на фестивалі в Торонто. – Інф.

Віцепрем'єрка Канади Христя Фріланд, яка має українське походження, стурбована показом на Міжнародному кінофестивалі у Торонто фільму «Росіяни на війні», який створила колишня співробітниця пропагандистського каналу RT Анастасія Трофімова. Про це 10 вересня, повідомив канадський телеканал CBC. Христя Фріланд заявила, що українські дипломати та українська громада в Канаді висловили свою стурбованість щодо показу цієї стрічки, і вона «поділяє це занепокоєння». Коментуючи слова авторки фільму, Анастасії Трофімової, яка назвала фільм «антивоєнним», Фріланд наголосила, що в російській війні проти України не можна ставити на один рівень агресора та жертву. Також вона додала, що «це неправильно, що державні кошти Канади використовуються для підтримки показу та виробництва цього фільму». Докладно:

<https://nv.ua/ukr/world/geopolitics/rosiyani-na-viyni-viceprem-yerka-kanadi-zasudila-pokaz-propagandistskoji-strichki-50449873.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3904263-vicepremerka-kanadi-sturbovana-pokazom-propagandistskoi-stricki-na-festivali-v-toronto.html>

Укрінформ. – 2024. – 11 верес. Канадська організація, яка фінансувала російський пропагандистський фільм, відмовилася від нього. – Інф.

Під тиском української громади й дипломатів, канадська організація, яка фінансувала російський пропагандистський фільм «Росіяни на війні», відмовилася від його подальшої підтримки. Про це заявив глава ради директорів TVO Кріс Дей. Він додав, що «TVO перегляне процес, який дав змогу профінансувати цей проєкт та використати наш бренд». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3904305-kanadska-organizacia-aka-finansovala-rosijskij-propagandistskij-film-vidmovilasa-vid-nogo.html>

Укрінформ. – 2024. – 10 верес. У Торонто протестували проти російського пропагандистського фільму на кінофестивалі. – Інф.; Українська літературна газета. – 2024. – 11 верес. У Торонто протестували проти російського пропагандистського фільму на кінофестивалі. – Інф.

Українська громада Канади провела у Торонто протест із вимогою скасувати показ на Міжнародному кінофестивалі в Торонто російського пропагандистського фільму «Росіяни на війні». Про це на своїй сторінці у мережі Фейсбук написав генеральний консул України в Торонто Олег Ніколенко. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3904276-u-toronto-protestuvali-proti-rosijskogo-propagandistskogo-filmu-na-kinofestivali.html>

<https://litgazeta.com.ua/news/u-toronto-protestuvaly-proty-rosijskoho-propahandystskoho-filmu-na-kinofestyvali/>

Література

NV. –2024. – 10 верес. Премія імені Василя Стуса 2024: лауреаткою стала директорка Харківського літературного музею. – Інф.; Українська літературна газета. – 2024. – 10 верес. Лауреаткою Премії імені Василя Стуса стала Тетяна Пилипчук. – Інф.

Цього року лауреаткою Премії імені Василя Стуса стала директорка Харківського літературного музею Тетяна Пилипчук. Ім'я переможниці оголосили членами журі під час урочистої церемонії, яка пройшла 10 вересня у Києво-Могилянській Бізнес-Школі. У 2024 році нагорода вручається вже 35-й рік поспіль, повідомляє Український ПЕН. Тетяна Пилипчук – культурна менеджерка, волонтерка і дослідниця української літератури 1920–1930-х років. Вона очолює Харківський літературний музей і є організаторкою кількох важливих культурних ініціатив, серед яких фестиваль «П'ятий Харків» та Харківська мистецька резиденція «Слово». З 2022 року музей є частиною спільноти, яка оберігає місто і об'єднує військових, митців і волонтерів. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/art/premiya-imeni-vasilya-stusa-2024-lavreatkoyu-stala-direktorka-harkivskogo-literaturnogo-muzeyu-50449854.html>

<https://litgazeta.com.ua/news/laureatkoiu-premii-imeni-vasylia-stusa-stala-tetiana-pylypchuk/>

Укрінформ. – 2024. – 11 верес. Українсько-єврейська літературна премія «Зустріч» 2024 року оголосила переможця. – Інф.; Українська літературна газета. – 2024. – 11 верес. Оголошено переможця Літературної премії «Зустріч». – Інф.

Міжнародне журі щорічної літературної премії «Зустріч», заснованої фундацією «Українсько-єврейська зустріч» за підтримки ГО «Форум видавців», визначилося із переможцем. Оголошення переможця премії відбулося 10 вересня в Укрінформі. «Ми втрюх абсолютно одногосно зупинилися на книжці Юрія Скіри «Солід. Взуттєва фабрика життя». Це історія, яку Україна має знати. Це група греко-католицьких священників, які посеред окупованого Львова рятують єврейські родини...», – сказав український дипломат та голова журі Олександр Щерба. До складу журі також увійшли відповідальна редакторка часопису «Критика» Юлія Бентя та професор політології в Університеті Ратгерса в Ньюарку Олександр Мотиль. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3904155-ukrainskoevrejska-literaturna-premia-zustric-2024-roku-ogolosila-peremozca.html>

<https://litgazeta.com.ua/news/oholosheno-peremozhtsia-literaturnoi-premii-zustrich/>

Вечірній Київ. – 2024. – 10 верес. Письменницькі будні війни: розмова з українською письменницею Тамарою Горіха Зерня. – Соловйова М.

Видання пропонує інтерв'ю з письменницею Тамарою Горіха Зерня (Тамара Дуда), у якому вона розповіла про те, які виклики постають перед нею як письменницею у створенні літературних творів в умовах війни; які теми або ідеї найбільше привертають увагу під час війни; як іноземні читачі сприймають один з її найвідоміших романів «Доця»; чи була критика з боку українського суспільства до цього твору або ж з боку закордонного читача; чи вдається комунікувати з іноземною аудиторією у рамках літературних фестивалів чи інших мистецьких заходів; що цікавить публіку найбільше тощо. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/102629/>

Охорона культурної спадщини

The Village Україна. – 2024. – 10 верес. В історичному будинку на Франка відновили двері, але є нюанс – Перов. – Гриненко В.

В історичному будинку Олександра Неймана 1899 року на вулиці Івана Франка, 40, відновили двері й розібрали частину фасаду, повідомив активіст і пам'яткоохоронець Дмитро Перов. Спершу будівельники планували відновити браму під'їзду. Утім, замість дубових дерев'яних дверей у будинку, який є пам'яткою архітектури місцевого значення, з'явився чорний пластиковий склопакет і монтажна піна. На облаштування вхідних дверей і фасадні роботи власник будівлі дозволів не мав, тож йому видали припис і склали адмінпротокол. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/354705-v-istorichnomu-budinku-na-franka-vidnovili-dveri-ale-e-nyuans>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2024. – 10 верес. У Римі покажуть історичну драму «Щедрик». – Інф.

У Римі 23 вересня відбудеться презентація та показ стрічки «Щедрик» режисерки Олесі Моргунець-Ісаєнко, про це у Фейсбучі повідомило Державне агентство з питань кіно. Показ організували посольства Польщі та України при Святому Престолі та Мальтійському Ордені. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3904128-u-rimi-pokazut-istoricnu-dramu-sedrik.html>

Випуск підготувала
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm